

Högst. — *b)* Himmelen. *Gud i h-en! Dig lofva englarne i h-en.*

HÖJDCIRKEL, höjds'irk'l, m. 2. pl. — *cirklar.* (astr.) Cirkel, mindre än horisonten, och som man tänker sig dragen parallel med densamma på himlankvävet.

HÖJDMÄTARE, m. 3. Instrument, hvarmedelst mätes ett ställes höjd öfver hafvet.

HÖJDMÄTNING, f. 2. Bestämmandet, huru mycket högsta punkten af ett föremål är höjd uppöfver en viss gifven horisontalyta. — *Ss. H-skunst.*

HÖJDRIKTNING, f. 2. (artil.) En kanons riktning, så att den får en efter afståndet afpassad elevation.

HÖJDSTRÄCKNING, f. 2. Af jordlager betäckt bergssträcka.

HÖJNING, f. 2. 1) Se *Höjande*. — 2) (om vatten o. s. v.) Stigande, tilltagande. *Vattnets h.* — *Ss. Vattenhöjning.*

HÖJNINGSTECKEN, n. 3. (i musik) Tecknet #, hvarigenom den not, framför hvilken det är tecknad, upphöjes en half ton.

HÖK, m. 2. 1) Slägte af roffåglaerna, med näbben krökt ända från roten, benen fjäderklädda nedom hälen, korta vingar, och stjerten hälften längre än de sammanlagda vingarna. Arter deraf äro *Dufhök*, *Sparfhök*; se d. o. — 2) *H. och dufva*, ett slags lek, som utföres i fria luften. — *Ss. H-bo, -näbb, -näste, -nä.*

HÖKANÄF, hökanä'v, n. 3. Se *Slaghök*, 2.

HÖKARE, m. 3. Den allmänna benämningen på Viktualiehandlare. Ordet är kommet af det tyska *Höker*, som anses vara härleadt af det gamla tyska ordet *Oker*, hö, emedan höhandeln förmodas varit första upprinnelsen till viktualiehandeln. — *Ss. Hökarbod, -handel, -vara.*

HÖKBLOMSTER, n. 3. Växtslägtet *Hieracium*.

HÖKENATT, hö'kenått, f. 3. pl. — *nätter.* Så kallades fordom längsta natten på året eller den tredje före jul.

Anm. Ordet anses af Ihre vara härleadt ifrån *Hök*, emedan hökar denna natt offrades åt gudarna; enligt andra af det isländska *Haki*, det sista af någon ting, således: den sista långa natten, d. v. s. den längsta; enligt andra åter af *Auka*, öka, emedan efter denna natt dagarnes längd åter börjar att tilltaga.

HÖKUGGLA, f. 1. En art af Uggleslägtet, brun, med hvita fläckar, stor som en höna. Strix funerea.

HÖLADA, f. 1. Lada, der hö förvaras. Brukas till skilnad ifrån Sådeslada.

HÖLIDER, n. 3. Lider, der hö förvaras.

HÖLJA, v. a. 2. Täckta öfver. *H. täcket öfver sig.* (Fig.) *H. sig med skam, med vanära*, på det högsta vanära sig. *H. sig med ära*, vinna högsta ära. — *H. af, i'n.* se *Ashölja, Inhölja*. — *H. på*, täcka öfver, t. ex.: *H. på sig något, för att ej frysa.* — *H. öfver*, se *Öfverhölja*. — *Syn. Se Täckta.* — *Höljande*, n. 4.

HÖLSA, se *Hylsa*.

HÖLSTER, n. 3. (af *Hölja*) Fodral för skjutgevä. Se *Pistolhölster*.

HÖLSTERKAPPA, f. 1. Betäckning af läder, kläde eller annat ämne för pistolhölster.

HÖMÄNAD, m. 3. Gamla benämningen på Juli månad, emedan i denna månad höbergingen hufvudsakligen försiggår.

HÖNA, f. 1. (i allm.) Honan af Hönssläktena. Man säger sålunda: Påfågel-, Kalkon-, Tjäder-, Orrhöna, Perlhöna, Rapphöna, m. fl. *Tjäderha-*

nen är större än hönan. — 2) (i inskränkt mening) Honan af de egentliga hönsen. *Gödd h.* — *Har sammansättningen Unghöna.* — 3) (fig. fam.) a) *Qvinna. Det är en slug h.* — b) *Dum, tillgjord, peplig qvinna. Det är en h.* — 4) (bot.) *J. Mariae H.,* se *J. M. Nyckelpiga.*

HÖNS, n. 3. Fullväxt fågel af hönsslägtet. Inbegriper i plur. äf. kycklingar. *Ett stort, litet, gammalt h. H. och annat hemtamadt fjäderfå.* (Fig. fam.) *Högsta h-et i korgen*, den förnämste. (Ordspr.) *De hvita h-en värpa ock i nässlor*, äfven de slugaste blifva varrade, de klokaste begå dumheter. — *Ss. H-bo, -bur, -fjäder, -kackel, -kyckling, -lik, -lort, -pastej, -skötsel, -träck, -tupp, -vaktare, -vaktarska, -ägg.*

HÖNSA, v. a. 1. (pop.) Traktera sina kamrater, bestå traktering.

HÖNSAFVEL, hö'nnsåv'l, m. sing. Underhållande och uppöfande af höns till hushållsnyttia.

HÖNSBÄR, hö'nnsbär', n. 3. Det nästan smaklösa bäret af Hönsbärsbusken. Kallas äf. Hönson, Skrubbar, Svinbär, Smörbär.

HÖNSBÄRSBUSKE, hö'nnsbärsbúske, m. 2. pl. — *buskar.* Buskväxt, som förekommer i fuktiga skogar. *Cornus suecica.*

HÖNSDÅN, n. 3. Se *Svimning*.

HÖNSGUMMA, f. 1. Gumma, som vaktar höns.

HÖNSGÅRD, m. 2. Särskilt inbägnad gård med byggnad, der höns underhållas.

HÖNSGÄLL, n. 3. Tuppens galande.

HÖNSHIRS, m. sing. Se *Fågelhirs*.

HÖNSHJERNA, f. 1. 1) Hjerna på höns. — 2) (fig.) Klent, inskränkt förstånd.

HÖNSHUFVUD, n. 3. pl. — *hufvuden.* 1) Hufvudet på ett höns. — 2) (fig.) Se *Dumhufvud*.

HÖNSHUS, n. 3. Särskilt hus, der höns underhållas och uppödas.

HÖNSHÖK, m. 2. Se *Dufhök*.

HÖNSKORG, m. 2. Ett slags lång korg, hvaruti höns forslas.

HÖNSMINNE, n. 4. (fig. fam.) Ganska svagt minne.

HÖNSMÅNGLARE, m. 3. o. — *LERSKA*, f. 1. En, som idkar minuteringshandel med höns.

HÖNSNING, f. 2. (i sjömannspråket) Dop för dem, som första gången passera linien, tropikerna, m. fl. ställen.

HÖNSON, hö'nnsånn, n. 3. Se *Hönsbär*.

HÖNSPIGA, f. 1. Piga, som vaktar och vårdar hönsen i en hönsgård.

HÖNSRUTA, f. 1. Örten *Veronica triphyllos*.

HÖNSRÖRA, f. 1. Röra af hvarjehanda afskräden med mjöl och vatten, som gifves åt höns.

HÖNSSLÄGTET, n. sing. def. 1) Slägte af Hönsfåglaerna, som innefattar de egentliga hönsen, såsom: *Kamhöns* eller *vanliga H.*, *Tofshöns* eller *Topphöns*, *Fjösbenta H.*, ell. *Bantamhöns* med starkt fjäderklädda ben och får, *Dverghöns*, *Dubbla Sporrhöns*, *Spanska H.*, dubbelt så stora som de vanliga, till färgen spräckliga; *Podoliska H.*, svarta med hvit fjäderkam, *Krullhöns* ell. *Purrhöns*, *Gumphöns*, m. fl. *Gallus*. Se hvarje särskilt art på sitt ställe. — 2) Benämning, som stundom brukas, för att utmärka alla hönsfåglar i allmänhet eller femte ordningen af Fåglarna.

HÖNSSOPPA, f. 1. Soppa, kokad på höns.

HÖNSSTIA, f. 1. Stia, för gödning af höns.

HÖNSTÅNG, f. 3. pl. — *stänger.* Se *Höns-vagel*.